

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2346-8467

აგრო
AGRO
АГРО
NEWS

№3

ქუთაისი – Kutaisi – Кутаиси

2017

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ჟურნალი წარმოადგენს
იმერეთის აგროეკოლოგიური ასოციაციის კავშირისა და
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრარული ფაკულტეტის
პერიოდულ-სამეცნიერო გამოცემას

სარედაქციო კოლეგია:

ლორთქიფანიძე როზა – (მთავარი რედაქტორი);

ავალიშვილი ნინო (სწავლული მდივანი);

წევრები: ურუშაძე თენგიზი; პაპუნიძე ვანო; შაფაკიძე ელგუჯა; ასათიანი რევაზი; კოპალიანი როლანდი; ჯაბნიძე რევაზი; კინცურაშვილი ქეთევანი; მიქელაძე ალექსანდრე; ჭაბუკიანი რანი; ქობალია ვახტანგი; ფრუიძე მაცყვალა; ჩახხიანი-ანასაშვილი ნუნუ; დოლბაია თამარი; ყუბანეიშვილი მაია; კელენჯერიძე ნინო; ყიფიანი ნინო; ხელაძე მაია; კილასონია ემზარი; კეველიშვილი მანანა; ჩხიროძე დარეჯანი; ჯობავა ტრისტანი; წიქორიძე მამუკა; თავბერიძე სოსო; თავაგარი მარიეტა; კილაძე რამაზი; მეტრეველი მარიამი; დვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამი.

სარედაქციო კოლეგიის საზღვარგარეთის წევრები:

იოფე გრიგორი (აშშ); კავალიაუსკას ვიდასი (ლიტვა); ჩუხნო ინნა (უკრაინა); ბელოკონევა-შიუკაშვილი მარინა (პოლონეთი); გასანოვი ზაური (აზერბაიჯანი); მამაძლოვი რამაზანი (თურქეთი); სანტროსიანი გაგიკი (სომხეთი); სალინდიყოვი ულტემურატი (ყაზახეთი).

The magazine is a periodical scientific publication of
Imereti Agro-ecological Association and
Akaki Tsereteli State University Faculty of Agrarian Studies.

EDITORIAL BOARD

Lortkipanidze Roza – (Editor in Chief);

Avalishvili Nino – (Academic Secretary);

Members: Urushadze Tengiz; Papunidze Vano; Shapakidze elguja; Asatiani Revaz; Kopaliani Roland; Jabnidze Revaz; Kintsurashvili Ketevan; Mikeladze Aleksandr; Chabukiani Rani; Qobalia Vaxtang; Fruidze Makvala; Chachkhiani-Anasashvili Nunu; Dolbaia Tamar; Kubaneishvili Maka; Kelendjeridze Nino; Kipiani Nino; xeladze Maia; Kilasonia Emzar; Kevlishvili Manana; Chxirodze Daredjan; Jobava Tristan; Tsiqoridze Mamuka; Tavberidze Coco; Tabagari Marieta; Kiladze Ramaz; Metreveli Mariami; Gvaladze Gulnara; Nemsadze Mariam.

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Ioffe Grigory (USA); Kavaliauskas Vidas (Litva); Chuxno Inna (Ukraine); Belokoneva-Shiukashvili Marina (Poland); Gasanov Zaur (Azerbaijan); Mammadov Ramazan (Turkey); Santrosian Gagik (Armenia); Sagyndykov Ultemurat (Kazakhstan).

Журнал представляет
Периодическое научное издание
Союза агроэкологической ассоциации Имерети и
Аграрного Факультета Государственного Университета Акакия Церетели

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Лорткипанидзе Роза – (главный редактор);

Авалишвили Нино – (Ученый Секретарь);

Члены: Урушадзе Тенгиз; Папунидзе Вано; Шафакидзе Элгуджа; Асатиани Реваз; Копалиани Роланд; Джабнидзе Реваз; Кинцурашвили Кетеван; Микеладзе Александр; Чабукиანი Рани; Кобалия Вахтанг; Пруидзе Маквала; Чачхиანი-Анашавили Нуну; Долбая Тамар; Кубанеишвили Мака; Келенджеридзе Нино; Кипиани Нино; Хеладзе Маия; Киласония Эмзар; Кевлишвили Манана; Чхиродзе Дареджан; Джобავა Тристан; Цикоридзе Мамука; Тавბერიძე Сосо; Табагари Мариета; Киладзе Рамаз; Метревели Мариам; Гваладзе Гульнара; Немсадзе Мариам.

ЗАРУБЕЖНЫЕ ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Иоффе Григори (США); Кавалиаускас Видас (Литва); Чухно Инна (Украина); Белоконева-Шиукашвили Марина (Польша); Гасанов Заур (Азербайджан); Маммадов Рамазан (Турция); Сантросян Гагик (Армения); Сагиндигов Ултемурат (Казахстан)

შინაარსი

1 აგარული მეცნიერებანი
AGRICAL SCIENCES
АГРАРНЫЕ НАУКИ

როზა ლორთქიფანიძე – კირძვებზე განვითარებული წითელი ფერის
 ნიადაგები საქართველოში _____ 9

ვახტანგ ქობალია – მენილეობის ინტენსიფიკაციის მაღალტექნოლოგიური
 სერხები _____ 12

ნუნუ ჩაჩხიანი–ანასაშვილი, აკაკი კობალიანი – კამიღორის ტრაქტომიკოზული
 ჰკნობის ბამომწვევი სოკოები _____ 16

**Табагари Мариета, Капанадзе Шорена, Джинчарадзе Наталия – ВЛИЯНИЕ
 СРОКОВ ПОСАДКИ НА РОСТ НАДЗЕМНОЙ ЧАСТИ
 ЦИТРУСОВЫХ РАСТЕНИЙ В УСЛОВИЯХ РЕГИОНА ГУРИИ _____ 21**

ემზარ გორდაძე, ცირა ჟორჟოლიანი, თინათინ მელაძე – სათაფლიას ალკვეთილის
 ფლორისტული დახასიათება და
 მოსალოდნელი ცვლილებები _____ 23

Кубанишвили Мака – КУЛЬТУРА ПАТИССОНА В ИМЕРЕТИ _____ 28

**Nino Avalishvili – IMPROVEMENT OF ACID TYPE SOIL FERTILITY
 THROUGH AGRO-ORE _____ 31**

მზია კურდღელია – ციტრუსოვნები, როგორც ეთერზეთოვანი
 მცენარეები _____ 34

ლია კობალიანი – ლენხუმის ბიომრავალფეროვნება და ტურიზმის
 განვითარების პერსპექტივები _____ 37

ალექსანდრა ჩაფიჩაძე – რაჭა – ლენხუმის ვახის ჯიშები _____ 41

როზა ლორთქიფანიძე, ნინო ყიფიანი – იმერეთის ნიადაგურ-კლიმატური
 პირობები და აბრეკოლოგია _____ 46

მაია ხელაძე – ნიადაგის ტენის რეჟიმის მართვა _____ 51

ვლადიმერ უგულავა, შორენა კაპანაძე – ნუში – ძვირფასი ხენილოვანი და
 სამკურნალო კულტურა _____ 56

ცირა ჟორჟოლიანი, ემზარ გორდაძე – ენდემიზმისა და ბიომრავალფეროვნების
 შენარჩუნების პრობლემები საქართველოში _____ 60

ნელი კელენჯერიძე – ნიადაგის მემანიკური დამუშავების მეცნიერული
 საფუძვლები _____ 64

მამუკა წიქორიძე, ნატალია სანთელაძე – თესვებრუნველი, როგორც მიწათმოქმედების სისტემის ძირითადი ელემენტი _____	67
ლია კოპალიანი, აკაკი კოპალიანი – აბრარული ბიომრავალფეროვნების აღდგენის პერსპექტივები ლეჩხუმის რეგიონში და ეკოლოგიური პრობლემები _____	72
Demetre Lipartia – ASIAN STINK BUG _____	76
ელენე ხუციშვილი – ეთერზეთოვანი ვარდის ზრდა-ბანვითარების თავისებურება ბანსხვავებულ კლიმატურ პირობებში _____	78
ეკატერინე კახიაშვილი – ზობიერთი ბიოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების ბანსაზღვრა წყავეში _____	81
მაყვალა ფრუიძე, შორენა ჩაკვეტაძე – სხვადასხვა სახის ჩაიზე ჩაის ნედლეულის ხარისხობრივი მაჩვენებლების ბავლენა _____	85
მალხაზ მიქაბერიძე, ქეთევან კინწურაშვილი – ციტრუსოვანი ნედლეულიდან დაბალკალორიული დიეტური ცუკატის და ფუნქციონალური დანამატების წარმოების ტექნოლოგიური პროცესების ინტენსიფიკაცია _____	90
ქეთევან კინწურაშვილი, ნანა ქათამაძე – არასტანდარტული (მზის) ენერგიით აბრუნდელეულის შრობის ინტენსიფიკაციის საკითხებისათვის _____	94
ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე, რამაზ კილაძე – ლანდშაფტური არქიტექტურის ობიექტების სივრცობრივ-მოცულობითი ორბანიზაცია და მისი კავშირი გუნებრივი ლანდშაფტის კომპონენტებთან _____	99
ქეთევან ქუთელია, ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე, ქეთინო ხვედელიძე – ტერარში – როგორც ინტერიერის ბაზორმების ერთ-ერთი საშუალება _____	105
რამაზ კილაძე, ეთერ ბენიძე, იზა ოჩხიკიძე – ცაცხვის გამრავლების თავისებურებები _____	111
ეკატერინა გუბელაძე – ძ. ქუთაისში ბრიშაშვილის ქუჩის გემგარების და ბამწვანების არსებული მდგომარეობის ანალიზი _____	115
მარინა კუცია – მცენარეების მიმიკ ლითონებით დაბინძურების ეკოლოგიური მნიშვნელობა _____	120

2 ბიზნესის ადმინისტრირება
BUSINESS ADMINISTRATION
АДМИНИСТРИРОВАНИЕ БИЗНЕСА

მანანა შალამბერიძე, ზეინაბ ახალაძე – აბრ(ო)სას(უ)რსათ(ო) ს(უ)მერ(ო)ს ეკონომიკური
 ეფექტიანობის ამაღლების ხელშეწყობელი პრობლემები _____ 127
 დალი სილაგაძე – ბარემოს ეკონომიკური და სოციალური მდგრადობა __ 130

3 ინჟინერია
ENGINEERING
ИНЖЕНЕРИЯ

სოსო თავბერიძე, ზურაბ ციხაძე, თეიმურაზ ცხადაშვილი – სას(ო)ფლ(ო)- სამეურნეო
 სავარგულების ფორმების გავლენა სატრანსპორტო აბრეგატის
 სამქსკლუატაციო პარამეტრებზე _____ 139
 ემზარ კილასონია – დაუნის მოვლა-მოყვანის ტექნოლოგია _____ 143
 ზაზა ჩხარტიშვილი, მავრა თევზაძე – წინაამკრავთვლებიანი
 ავტომობილის გვერდითი მოცურებისადმი მდგრადობა _____ 148
 მამუკა წიქორიძე – მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და ტექნიკური პროგრესი
 სოფლის მეურნეობაში _____ 153
 იოსებ აბულაძე – მოტობლოკების სიმკლავრის ამრთმევი ლილვის ცვეთის
 ალბათურ-სტატისტიკური მოდელირება _____ 157

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

1 აგრარული მეცნიერებანი AGRICAL SCIENCES АГРАРНЫЕ НАУКИ

აბრუმია

**ენდემიზმისა და ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნების
 პრობლემები საქართველოში**

ცირა ჟორჟოლიანი

ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

ემზარ გორდაძე

ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

საქართველოს ბიომრავალფეროვნება, ტერიტორიის მიუხედავად მაღალი ხარისხისაა გენეტიკური, სახეობრივი და ეკოსისტემური მარვენებლებით. იგი გამოირჩევა სახეობრივი მრავალფეროვნებით, ენდემიზმის მაღალი დონით, მცენარეთა და ცხოველთა ტაქსონების უნიკალურობით, ბიომების იშვიათობით. საქართველო უმაღლეს მცენარეთა სახეობრივი რაოდენობით მსოფლიოში მე-60, ევროპაში კი, მეხუთე ადგილი უჭირავს. აქ მცენარეთა 21%, ხოლო ცხოველთა სახეობების 13% ენდემურია.

ენდემებით განსაკუთრებით გამოირჩევა კოლხეთი-მესამეული ფლორის წარმომადგენელთა რეფოგიუმი, სადაც ვხვდებით რელიქტური დენდროფლორის ენდემებს: ბიჭვინთის ფიჭვი, კოლხური ბზა, იმერული და პონტური მუხები, ეპიგეა, მელიქაური, კოლხური სურო, როდოდენდრონის 5 სახეობა. დასავლეთ საქართველოს კირქვიან ნაშალთა ადგილსამყოფელში ენდემების მაღალი პროცენტია (84). რელიქტური და იშვიათი სახეობებით მდიდარია აღმოსავლეთ საქართველოს ბარი, სადაც ვხვდებით შავ და წითელ ღვიებს, საკმლის ხეს, ჭალის მუხისა და სხვ. მნიშვნელოვან ეკოტოპებს, რომლებსაც უდიდესი საკონსერვაციო ღირებულება აქვს.

ფაუნის მრავალფეროვნების მიხედვით საქართველო მსოფლიოში 71-ე ადგილზეა, ევროპაში კი ერთ-ერთ პირველ ადგილზეა: საქართველოს ცხოველთა ენდემიზმი – 13%-ია. საქართველოში გავრცელებული მრავალი სახეობის მცენარე და ცხოველი იშვიათია გლობალური მასშტაბით და შეტანილია IUCN-ის „წითელ ნუსხაში" საქართველოში ფაუნის 76 და ფლორის 63 სახეობა დაცულია CITES კონვენციით.

მაღალია საქართველოს კულტურულ მცენარეთა გენეტიკური მრავალფეროვნების ხარისხი. კულტურული მცენარეთა წარმომობისა და ბიომრავალფეროვნების ერთერთი ცენტრია საქართველო. იგი ვაზის (500 სახეობა), ხორბლის (14 სახეობა) და ხეხილის უნიკალური სახეობების სამშობლოა. კავკასია და მათ შორის საქართველო WWF-ის მიერ ერთერთ მნიშვნელოვან ეკორეგიონად არის მიჩნეული. აქ ლანდშაფტების თითქმის მეთაედი პირველყოფილია ან ნაკლებადაა არის შეცვლილი, მაგრამ მიუხედავად ამისა ადგილი აქვს გარემოზე ანთროპოგენურ დაწოლას (ჰაბიტატების განადგურება - ფრაგმენტაციას, ინდივიდების ჭარბ მოპოვებას, ბრაკონიერობას, ინტროდუცირებულ სახეობათა გავლენას აბო-

რიგენულ სახეობებზე და სხვ.) რაც სერიოზულ საფრთხეს უქმნის ქვეყნის ბიომრავალფეროვნებას. კავკასია და საქართველო უნიკალური გენოფონდის შენარჩუნების მიზნით შეყვანილია მსოფლიო ბიომრავალფეროვნების იმ 34 „ცხელ წერტილში“ (HOT SPOTS) (მე-15 კავკასიის და 30-ე ირან-ანატოლიის უდაბნო) რომლებიც საჭიროებს კონსერვაციისათვის აუცილებელი ღონისძიებებს განხორციელებას.

საქართველოს რელიეფის სირთულე, განსხვავებული კლიმატური პირობები განაპირობებს ლანდშაფტებისა და ბიომების მრავალფეროვნებას. აქ გვხვდება ჭალის ტყეები, ნახევრადუდაბნოები, სტეპები არიდული მეჩხერი ტყეები, ფართოფოთლოვანი და შერეული ტყის ბიომები, სუბალპური, ალპები, სუბნივალური და ნივალური ბიომები, ჭაობები და შიდა წყლები, ზღვა და ზღვის სანაპირო ზოლი.

ტყის ეკოსისტემები გვხვდება ქვეყნის თითქმის ყველა რეგიონში, გამონაკლისს წარმოადგენს მხოლოდ ჯავახეთის პლატო, საქართველოს ტყეებში დაახლოებით 400 სახეობის მერქნიანი მცენარე იზრდება აქედან 104 სახეობა საქართველოსა და კავკასიის ენდემია. ტყის გავრცელებული ტიპებია: ფოთლოვანი (81%), წიწვოვანი (19%) სუბალპური, მეჩხერი და ტანბრეცილი, არიდული მეჩხერი და ჭალის ტყეები. ეს ტყეების სახეობათა მრავალფეროვნებითაა და ენდემიზმის მაღალი მაჩვენებლით გამოირჩევა.

ჭალის ტყეები საქართველოს იშვიათი ბიომია. ის შემორჩენილია გარდაბნისა და ყორულის ადვითელში. იგი ბიომრავალფეროვნების იშვიათი და მნიშვნელოვანი ობიექტია, ასევე არის აქ გავრცელებული და მიგრირებადი ფრინველებისათვის „ბიოლოგიური დერეფანი“ და თავშესაფარი.

არიდული ნათელი ტყეები გვხვდება შირაქის, ელდარის, გარეჯის, გარდაბნის მხარეში. დღეს ამ ტყეები ფართობი ძლიერ შემცირებულია. ეს ტყეები მაღალი საკონსერვაციო ღირებულების სახეობით გამოირჩევა.

ჭაობი საქართველოს ლანდშაფტის მნიშვნელოვანი ობიექტია: იგი ზღვის დონიდან 2000 მ-ზემთ ადარ გვხვდება. საქართველოს ეს ტერიტორიები შეტანილია რამსარის კონვენციით საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭარბტენიან ტერიტორიათა ნუსხაში. ჯავახეთის პლატოს ჭარბტენიანი ეკოსისტემებიც მნიშვნელოვანი ჰაბიტატებია გადამფრენი ფრინველებისათვის.

არიდული და სემიარიდული ეკოსისტემები გვხვდება საქართველოს სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, სადაც უდაბნოს ან ნახევარუდაბნოს მცენარეულობაა გავრცელებული. აქ გვხვდება 66 სახეობის ძუძუმწოვარი, რომელთაგან 17 შეტანილია საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ აქვე გვხვდება ფრინველთა 250 სახეობა. მცენარეებიდან გვხვდება საკონსერვაციო ღირებულების სახეობები: საკმლის ხე, ღვიანები, გარეჯის სალბი, ეიხლერის ტიტა, ჯადვარები, ქართული ზამბახი, ჩინგილი და სხვ.

სტეპური მცენარეულობა (ველები) ძირითადად ზამთრის საძოვრებია, მათი სტრუქტურა გადაჭარბებული ძოვებისაგან დარღვეულია, რის გამოც აქ არსებული ცენოზები დიდ ტერიტორიაზე შეცვლილია ავშნიანებისა და მლამობურას სახეობებით რაც საძოვრე-

ბის ფართობისა და ხარისხის შემცირებასა და გაუარესებას იწვევს.

მაღალმთის ძირითადი ჰაბიტატებია ბუჩქნარები, სუბალპური ბალახეულობა, და ფართოფოთლოვანი მდელოები, ალპური მდელოები, ალპური ხალები, კლდისა და ნაშალების მცენარეულობა. მაღალმთის მცენარეულობა მრავალფეროვანია, რაც კლიმატის კონსტრასტულობით, რელიეფის ძლიერი დანაწევრებით და რიგი სხვა ფაქტორებით არის გამოწვეული. სუბალპური ბუჩქნარები რელიქტური, უძველესი კოლხური მცენარეულობაა, მეზოფილური ელემენტებით მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ეროზიის შემცირებაში. კავკასიის სუბნივალურ სარტყელში დაახლოებით 250 სახეობის მცენარეა, რომელთა შორის 4 ენდემია. მაღალმთის ეკოსისტემებში გვხვდება ცხოველთა საკვანძო სახეობების ჰაბიტატები, რომლებიც მათთვის თავშესაფარია (კავკასიური ჯიხვი, ნიამორი, არჩვი, მურა დათვი, ირემი), ასევე წვრილი ძუძუმწოვრებისათვის (სხვადასხვა სახეობის მემინდვრიები, და თავგანები კავკასიური როჭო და შურთხი, ბატკანძერი, სვავი, ორბი).

შავ ზღვაში, ბინადრობს 184 სახეობის თევზი, აქედან 6 სახეობის ზუთხი, 3 სახეობის დელფინი. ყველა ისინი შეტანილია საქართველოს „წითელ ნუსხაში“, ხოლო დელფინი – ზღვის ღორი და ზუთხის თევზებიდან *Acipense sturio* მოწყვლადი სახეობებია და შეტანილია IUCN-ის „წითელ ნუსხაში“. ასევე სამივე სახეობის დელფინი დაცულია ბონის კონვენციით.

საქართველოს ბუნება მრავალფეროვანია ცოცხალი და არაცოცხალი ბუნების კომპლექსებით, რომლებსაც დიდი პერსპექტივები აქვთ სხვადასხვა მიზნებით გამოყენებისათვის, ამიტომ ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას საქართველოში დიდი მნიშვნელობა აქვს.

საქართველოში მისი ბიომრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად მთავარ სტრატეგიულ მიმართულებას წარმოადგენს:

- დაცულ ტერიტორიების განვითარება, in e situex sutu და inter situ კონსერვაციის განხორციელება.
- ველური ბუნების გენოფონდის რესურსების მდგრადი გამოყენება;
- იშვიათი და გადაშენების პირას მყოფი სახეობების ხელოვნურად მოშენება და მათი ბუნებაში ინტროდუქცია;
- ბუნებრივი რესურსების რაციონალური, მდგრადი და კომპლექსური სარგებლობის სახელმწიფო მართვის სრულყოფა
- ბიომონიტორინგის მართვის ხარისხის გაუმჯობესება მაკონტროლებელი ორგანოების უფლება-მოვალეობათა მკაფიოდ განსაზღვრა
- დაცული ტერიტორიების კონსერვაციის სრულყოფილი პროგრამის ჩამოყალიბება. რომელშიც გათვალისწინებული იქნება როგორც ეროვნული, ისე ევროპული გამოცდილება.

ჩვენი ქვეყნის ბიომრავალფეროვნების ჩვენ დავკარგეთ და ვკარგავთ სასარგებლო ორგანიზმებს ბიომრავალფეროვნებაში, რაც უდიდესი დანაშაულია, როგორც ველური ბუნება.

ნების, ასევე ახლანდელი და და მომავალი თაობების წინაშე.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვა - - საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო; თბილისი 2010
2. ც. ჟორჯოლიანი ე. გორდაძე - ბიოკონსერვაცია და საქართველოს დაცული ტერიტორიები - სახელმძღვანელო, ქუთაისი 2013 წ.
3. ც. ჟორჯოლიანი. ე. გორდაძე - ბუნების დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება; ქუთაისი, 2010 წ.

THE PROBLEMS OF BUIDIVERSITY AND ENDEMISMS IN GEORGIA

Tsira Zhorzholiani

Doctor of Biological Sciences, Associate Professor, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Emzar Gordadze

Doctor of Biological Sciences, Associate Professor, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Summary

Georgia is the important ecological region in connection with Endemism and biodiversity. Though maintenance problems of biodiversity centers. There are Landshapes and biomes diversity and rare forest bioms in Georgia, Subalpire, Alpire, subnival, Nival, moors, Inland waters and the Black sea Coast.

Many plants and animals are rare on global scales, they are enlisted IUCN "Red List". Many of them are protected by CITES and Bonn Convention. Georgia is amongst the "Hot Spots" (The fifteenth Caucasus and the thirtieth Iran Anatoly).

ПРОБЛЕМЫ РАНЕНИЯ ЭНДЕМИЗМА И БИОРАЗНООБРАЗИЙ ГРУЗИИ

Жоржоллиани Цира

Доктор биологических наук, ассоциированный профессор, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Гордадзе Эмзар

Доктор биологических наук, ассоциированный профессор, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Резюме

1. WWF-ом Грузия признана обязательным объектом видов консервации.
2. Грузия, с точки зрения флоры и фауны является значительным очагом эндемизма, где наблюдается разнообразие ландшафтов и экосистем.
3. Основные биомы Грузии: леса, болота, высокие горы, полустепи, пресные воды, море и полоса побережья.
4. Биоразнообразие Грузии важно как в национальном, так и региональном и глобальном масштабе. Являясь экорегионом Кавказа она представляет одну из "горячих точек" (15.30) в биоразнообразии.